

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

13.5.2015

B8-0457/2015

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon pitanja za usmeni odgovor B8-0117/2015

u skladu s člankom 128. stavkom 5. Poslovnika

o epidemiji *Xylella fastidiose* kojom su zahvaćena stabla maslina
(2015/2652(RSP))

Paolo De Castro, Isabelle Thomas, Eric Andrieu, Clara Eugenia Aguilera García, Viorica Dăncilă, Marlène Mizzi, Victor Negrescu
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o epidemiji *Xylella fastidiosa* kojom su zahvaćena stabla maslina
(2015/2652(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/29/EZ o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice¹,
 - uzimajući u obzir znanstveno mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane objavljeno 6. siječnja 2015. o rizicima za zdravlje biljaka koje predstavlja *Xylella fastidiosa* na teritoriju EU-a te utvrđivanje i procjena mogućnosti za smanjenje rizika,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije iz 2015. o mjerama za sprečavanje unošenja u Uniju organizma *Xylella fastidiosa* i njegova širenja unutar Unije,
 - uzimajući u obzir pitanje Komisije o epidemiji organizma *Xylella fastidiosa* kojom su zahvaćena stabla maslina (O-000038/2015 – B8-0117/2015),
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je *Xylella fastidiosa* iznimno opasna, neposredna prijetnja proizvodnji određenih kultura, poput stabala maslina, badema i bresaka te ukrasnog bilja, i potencijalna prijetnja vinogradima, stablima agruma i drugim kulturama, te da bi mogla uzrokovati nezapamćene razorne gubitke uz znatne gospodarske, ekološke i društvene posljedice;
- B. budući da bakterija već uzrokuje ozbiljnu štetu maslinicima u južnotalijanskoj regiji Apuliji te da potencijalno predstavlja opasnost za druge kulture i regije;
- C. budući da je sektor proizvodnje maslina u regiji Apuliji jedan od najvažnijih poljoprivrednih sektora te da čini 11,6 % (u iznosu od 522 milijuna EUR) ukupne vrijednosti poljoprivredne proizvodnje u regiji, odnosno 30 % vrijednosti talijanske proizvodnje maslina za 2013. godinu;
- D. budući da prisutnost bakterije *Xylella fastidiosa* prouzrokuje ozbiljnu gospodarsku štetu ne samo proizvođačima maslina nego čitavom proizvodnom lancu (zadruge i privatne uljare) te oglašavanju;
- E. budući da su talijanske vlasti prvi put izvijestile o epidemiji bakterije *Xylella fastidiosa* 21. listopada 2013.;
- F. budući da je inspekcijsama koje je u Italiji u studenom 2014. proveo Ured za hranu i veterinarstvo Glavne uprave Komisije za sigurnost hrane potvrđeno da se stanje

¹ SL L 169, 10.7.2000., str. 1.

dramatično pogoršalo i da se ne može isključiti daljnje širenje bakterije;

- G. budući da je bakterija *Xylella* već poharala velika proizvodna područja u trećim zemljama, kao što su vinogradi u Kaliforniji i stabla agruma u Brazilu te da je prisutna u znatnim dijelovima SAD-a i Latinske Amerike;
 - H. budući da trenutačno nema dostupnog lijeka za liječenje oboljelih stabala te budući da zahvaćene biljke često ostaju zaražene čitav život ili brzo uvenu;
 - I. budući da različite biljke mogu postati domaćini bolesti, uključujući asimptomatske divlje biljke, u Europskoj uniji;
 - J. budući da sječa zahvaćenih proizvodnih područja ne bi bila dovoljna za zaustavljanje širenja bolesti te budući da se fitosanitarne mjere mogu također poduzeti radi suzbijanja insekata koji su prijenosnici organizma *Xylella fastidiosa*; no budući da je izražena zabrinutost zbog proširenog korištenja pesticidima;
 - K. budući da je Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) naglasila činjenicu da nema naznaka da će iskorjenjivanje biti uspješno nakon što je utvrđena prisutnost te bolesti na određenom području; budući da bi uz intenzivniju razmjenu rezultata istraživanja prednost trebalo dati mjerama prevencije usmjerenima na uvoz;
1. naglašava potrebu za potporom na razini EU-a za provedbu mjera koje poduzima Komisija u dogovoru sa svim državama članicama i u skladu s pravom EU-a;
 2. navodi prijedlog Stalnog odbora za zdravlje bilja od 28. travnja 2015. o Provedbenoj odluci u vezi s mjerama za sprečavanje unošenja bakterije *Xylella fastidiosa* u Uniju i njezino širenje u njoj;
 3. žali zbog činjenice da Komisija ne reagira uvijek dovoljno brzo kako bi sprječila unošenje bolesti biljaka iz trećih zemalja u EU zbog činjenice da se sustav kontrole uvoza, kao što je utvrđeno u skladu s Direktivom 2000/29/EZ, strogo temelji na reaktivnom pristupu, kojim se ne jamči dovoljna zaštita od nametnika kao što je *Xylella*; stoga apelira na Komisiju da radi zaštite i očuvanja teritorija EU-a utvrdi izvor zaraze i preispita službeni sustav fitosanitarne kontrole uvoza EU-a;
 4. apelira na Vijeće i Komisiju da radi zaštite i očuvanja teritorija EU-a ponovno pokrenu rasprave o preispitivanju službenog sustava fitosanitarne kontrole EU-a; smatra da je preispitivanje upravljanja fitosanitarnim rizikom na razini EU-a ključno pitanje koje bi trebalo uključiti u rasprave uz istodobno sprečavanje negativnog utjecaja na globalne trgovinske razmjene;
 5. apelira na Komisiju, osobito s obzirom na činjenicu da se bliži ljeto, da poduzme djelotvornije mjere za sprečavanje širenja bakterije *Xylella fastidiosa* u EU-u strogim provođenjem i praćenjem odredaba iz članka 9. Provedbene odluke iz 2015., osobito se usmjerivši na najugroženije kulture, ali da pritom ne zanemari ostale kulture koje bi također mogle biti ozbiljno pogodjene bolešću;
 6. poziva Komisiju i države članice da analiziraju najbolje načine za pružanje naknade

proizvođačima zbog uništenja njihovih kultura, koje uključuje gubitke ne samo u pogledu poljoprivredne proizvodnje nego i u pogledu kulturne i povijesne baštine, u slučajevima kada je takvo djelovanje neophodno radi sprečavanja širenja organizma *Xylella fastidiosa*;

7. traži od Komisije i nadležnih tijela da iskoriste sve postojeće fondove i instrumente kako bi pridonijeli gospodarskoj obnovi zahvaćenih područja;
8. potiče Komisiju da aktivira obvezno uvođenje fitosanitarne putovnice za stablo masline (*Olea europaea*) i da izradi popis zemalja i proizvoda koji bi mogli dokazati svoju fitosanitarnu sigurnost;
9. poziva Komisiju da poduzme sve potrebne mjere protiv uvoza bilja zaraženog bakterijom *Xylella* nadziranjem uvoza u EU i jamčenjem sljedivosti bilja koje se uvozi i koje je podložno zarazi;
10. smatra da je zabrana uvoza kave za sadnju, no ne i sjemena, koja potječe iz Kostarike i Hondurasa neophodna uzimajući u obzir fitosanitarne rizike za europsku poljoprivredu;
11. poziva Komisiju da bez odgađanja promiče pojačane istraživačke napore, među ostalim snažnijim međunarodnim umrežavanjem i stavljanjem sredstava na raspolaganje za istraživačke institute, u cilju unapređenja znanstvenih spoznaja o organizmu *Xylella fastidiosa* i točnog utvrđivanja patogena i vektora (prijenosnika) koji prouzrokuju širenje te pošasti;
12. predlaže pokretanje kampanja informiranja kako bi se proizvođače i kupce biljaka potaknulo da bez odgode obavještavaju nadležne vlasti o prisutnosti – ili o sumnji u prisutnost – bakterije; poziva Komisiju da utvrdi poticaje za proizvođače koji provode preventivne mjere;
13. smatra da bi, osobito s obzirom na činjenicu da se bliži ljetu, Komisija i države članice trebale upozoriti putnike na rizike unošenja u EU zaraženih biljaka iz zemalja zahvaćenih bakterijom *Xylella*;
14. potiče države članice da povećaju broj redovitih kontrola radi sprečavanja širenja bolesti izvan razgraničenih područja;
15. traži od Komisije da svake godine, ili kad god to situacija iziskuje, izvijesti Europski parlament o prijetnji koje za proizvođače u EU-u predstavljaju bakterija *Xylella fastidiosa* i drugi organizmi opasni za poljoprivrednu proizvodnju;
16. poziva Vijeće da Parlamentu podnese izmijenjenu verziju prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama zaštite od biljnih nametnika radi uvođenja sustava prevencije za kontrole uvoza, sličnog postojećem sustavu za životinje, na temelju preliminarne procjene rizika prije odobravanja uvoza u EU;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.